

KSAU § 130/21**Omställning av flygplatsområde till etableringsmark för nya industrier**

KS2021.0263

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2021-08-18	130/21

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att upprätta en ny detaljplan för verksamhetsområde för fastigheterna Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om ca 244 hektar. Del av området är idag detaljplanerat för flygplats. Det innebär att flygverksamheten upphör och kan ersättas av annan verksamhet.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att godkänna att Skövde Stadshus AB:s majoritetsägda dotterbolag Skövde Airport AB tar fram ett avvecklingsunderlag för bolaget och dess verksamhet att därefter behandlas i kommunfullmäktige med intention att flygplatsverksamheten inom området avvecklas och upphör senast 30 juni 2022.

Bakgrund

I Vision Skövde 2025 uttrycks att Skövde ska verka för att förstärka rollen som attraktiv centralort och agera draglok för att skapa en större, gemensam arbetsmarknadsregion. Det kräver att kommunen har tillgängliga markområden så att nya och befintliga företag ska kunna etableras och växa. Det ställer även krav på att kommunen följer utvecklingen och agerar för att möta framtidens arbetsmarknad. I vår region finns en stark koncentration och tradition inom tillverkningsindustrin.

I detta nu pågår en strukturell omställning vilket medför en långsiktig påverkan på det omgivande samhället. Utmaningar som elektrifiering, digitalisering, klimatförändringar osv driver och skyndar på omställningen. Skövde har goda förutsättningar att ta vara på de möjligheter som omställningen innebär i form av nyindustrialisering. Det finns en unik tillgång i vår och omkringliggande regioner till kompetens, utbildning, forskning och innovationsmiljöer. Skövdes geografiska läge möjliggör även hållbara transporter och kommunikationer.

Det kan konstateras i den alltmer ökande globala konkurrensen att det även ställs nya krav på tillgång till större markområden (>60 hektar) för större företagsetableringar inom bland annat fordonsindustrin. Ska kommunen kunna erbjuda mark till dessa förfrågningar som i detta nu är högaktuella i Sverige och Europa så måste förutsättningarna finnas på plats dvs större tillgängliga markområden. Dessa etableringar möjliggör i sig och bidrar till nya

arbetstillfällen, fortsatt positiv utveckling och tillväxt. Förutsättningar måste även finnas för övriga etableringar och för befintliga företag så dessa kan fortsätta växa och utvecklas.

Mot bakgrund av ovan och för att möjliggöra större etableringar föreslås att en ny detaljplan upprättas för Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera, om cirka 244 hektar. Det innebär att flygverksamheten upphör och att området ställer om till industrimark.

Behov av verksamhetsmark i Sverige

Hållbarhetsomställningen är global och i den vill Europa vara ledande. Sverige har i sammanhanget unika förutsättningar att ha en fortsatt ledande position. Inte minst med tanke på Sveriges elproduktionsmix med mycket små utsläpp av koldioxid och med ett stabilt elnät. Omställningen pågår för fullt och accelererar i hastighet. Omställningen leder till en förändring av produktion vilket skapar risker för minskad konkurrenskraft för de platser som inte klarar följa med i utvecklingen och skapa förutsättningar för nya industrier. Befintlig produktion som förlitar sig på icke hållbara energilag kommer att minska till förmån för produktion av varor med låga utsläpp (produktion och drift).

Den pågående omställningen möjliggör både nya arbetstillfällen samt ger de platser en ökad konkurrenskraft som klarar genomföra omställningen att möta nya industriers behov. För de platser som inte klarar att möta omställningen riskeras det motsatta, det vill säga färre arbetstillfällen och neddragningar de kommande sju till tio åren.

Det råder brist i Sverige på större detaljplanerade markområden för industriverksamhet (>60 hektar). Markområden som ligger i nära anslutning till elnät, större samhällen och god logistik för stora varuflöden i både Europa och Sverige. Kommuner och regioner som kan erbjuda denna möjlighet får en fördel och ligger därför mycket bra till i konkurrensen om nya arbetstillfällen.

Den snabba utvecklingen driver på och ökar kraven på företagen att snabbt utveckla verksamheten vilket innebär att det med kort framförhållning finns behov av färdig, detaljplanerad mark. Det finns även behov av att tillgänglig mark är lokaliserad nära större samhällen och samhällsfunktioner som skola, kollektivtrafik, högskolor etc. Närhet till högskola är en central del i att möta omställningen då kompetenskraven ökar som del av den. Krav finns också på enkel logistik.

Flera av de etableringsprocesser som pågår i Sverige och Europa i nuläget berör mycket stora investeringar med krav på stora fastigheter och verksamhet med stort antal anställda. Det här är något som är nytt och är en del av hela omställningen.

Verksamhetsmark i Skövde

I Skövde ser vi att etableringsförfrågningarna numer kommer tätare och under det senaste halvåret har flera förfrågningar avsett verksamheter som skulle innebära ett tillskott med flera tusen arbetstillfällen. Det har även konstaterats att dessa förfrågningar ställt krav på större markområden (>60 hektar).

Skövde och Skaraborg har en unik tillgång till efterfrågad kompetens och ett logistikläge som är attraktivt. I Skövde finns i dagsläget inte de markområden som krävs för att kunna tillmötesgå dessa större etableringsförfrågningar.

Generellt önskar större etableringar ligga nära befintlig infrastruktur såsom järnväg och större vägnät. Söderut hindrar militärens riksintresse utbyggnad, och västerut är det riksintresse natur och Billingens berg. Topografin hindrar planering av större sammanhängande plana fastigheter i önskade lägen. För inte fullt så stora verksamhetsbehov pågår planläggning i Stallsiken Södra, Risatorp respektive Norra Ryd. Ytterligare behov finns av stora (>60 hektar) sammanhängande planområden.

Skövde har en unik tillgång av ett detaljplanerat större markområde (>60 hektar) vid området Locketorps-Törsatorp 1:7 med flera fastigheter. Eftersom delar av området redan är detalj-planerat och tagits i bruk bedöms en planläggning vara mindre komplicerad än på jungfrulig mark där jordbruks, natur- och infrastrukturintressen måste hanteras. På och kring flygplatsområdet är det få eller inga omvärldshinder för en smidig planprocess.

Flygplatsområdet Locketorps/Törsatorp

Flygplatsområdet består av cirka 110 hektar ianspråktagen mark nordost om Skövde stad/tätort. Området ligger utmed väg 200. Delar av området är idag verksamhetsområde men i huvudsak är det för flygändamål. Då området utgör en betydande areal med i princip obetydlig nivåskillnad är markområdet högtintressant ur ett etableringsperspektiv. Total markareal i området är cirka 244 hektar varav 110 hektar utgör detaljplanerat markområde.

Skövde Airport AB

Sedan år 1989 har verksamhet bedrivits på flygplatsområdet av bolaget Skövde Airport AB. I bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska bedriva en verksamhet i syfte att främja tillväxt och utveckling i Skövde kommun med omnejd. Bolagets ägare utgörs av Skövde Stadshus AB som ägs av Skövde kommun. Skövde Stadshus AB äger 100 000 B-aktier och 1 070 A-aktier, företag, näringslivsorganisationer och privatpersoner äger 4 100 A-aktier. Skövde kommun äger marken och bolaget arrenderar, Locketorps-Törsatorp 1:7. Bolaget hyr av kommunen terminalbyggnad, verkstad och själva anläggningen som inkluderar rullbana, taxibanor och stationsplatta. På fastigheten 1:7, finns sex tomträtter. På området finns två flygklubbar, Skövde motorflygklubb och Skövde flygklubb, (segelflyg), samt en flygserviceverkstad.

Verksamheten utgörs av visst frakt-och affärsflyg, ambulansflyg samt klubbflyg. Miljötillståndet medger 34 000 flygrörelser per år och för närvarande utnyttjas cirka 5 000 rörelser per år. Avtal finns med Fortifikationsverket om Försvarsmaktens nyttjande av flygplatsen under 2021, orsaken är att flygplatsen i Karlsborg är stängd. I nuläget finns även en intention att Dronamics, som utvecklar förarlösa flygplan för småskalig frakt ska etablera sig på Skövde Airport.

Med utgångspunkt i de behov som finns i nuläget när det gäller efterfrågan av stora markområden för industrietablering (>60 hektar) kontra flygverksamhet på det unika område

där Skövdes Airport AB bedriver verksamhet så bör flygverksamheten ställas mot möjligheten till flera tusen nya arbetstillfällen. Ytterligare att beakta i sammanhanget är behovet av reinvestering i befintlig landningsbana senast under år 2023 som beräknas uppgå till cirka sju miljoner kronor samt reinvesteringar i målningsarbeten på banan, nedtagning av skog, och instrumentlandningsutrustning om totalt cirka sex – sju miljoner kronor under perioden 2021-2022.

Avveckling av flygplatsbolaget och dess verksamhet

Flygplatsområdet och kringliggande områden kan användas på ett mer ändamålsenligt sätt, genom att möjliggöra nya större etableringar och stärka kommunens tillväxt. För att kunna erbjuda marken behöver Skövde Airport AB avvecklas. Styrelsen i Skövde Airport AB får därför i uppdrag att ta fram nödvändiga handlingar och vidta övriga åtgärder för att bolagets avveckling ska kunna ske så snart möjligt.

Handlingar

Skickas till

Sektor samhällsbyggnad

Sektor medborgare och samhällsutveckling

Sektor service

Sektor styrning och verksamhetsstöd

Skövde Airport AB

Skövde Stadshus AB